

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Rozmanitost světa versus integrace
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Miloš Blecha, NPI
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Modul se zaměřuje na důležitá společenská témata. Modul propojuje významné historické i současné události, které vedly k rozmanitosti uspořádání současného světa včetně geopolitických rysů. Zabývá se konflikty s přímým dopadem na současné rozdělení světa. Ve druhé části žáky vede k pochopení vývoje světa směrem k mezinárodní integraci a seznámení se s hlavními kroky ekonomické, politické a vojenské integrace, do níž je Česká republika zapojena. Vede žáky k pochopení praktických dopadů fungování mezinárodních organizací na život člověka v jeho různých aspektech.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů využívá poznatky o rozmanitosti současného světa i snah o integraci - charakterizuje s využitím map rozmanitost soudobého světa, nejvýznamnější velmoci a rozvojové země, civilizační sféry a kultury, jejich vztahy a problémy; - posoudí postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; - charakterizuje na historickém pozadí specifické geopolitické rysy středoevropského prostoru; - popíše příklady mezinárodní integrace ČR a diskutuje o jejím významu; - charakterizuje současné cíle EU, posoudí vliv občanů zemí sdružených v EU na její politiku, priority a zajištění občanských práv; - vysvětlí funkci a činnost OSN a NATO v reflexi současných mezinárodních konfliktů a možností bezpečnostní záruky pro demokratický vývoj společnosti.
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZGC čtenářská a pisatelská (Budování porozumění v četbě; Kritické čtení a psaní; Porozumění vlastnímu čtenářství) - KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální, osobnostní a sociální
4. Obsah vzdělávání Modul je ve svém obsahu rozdělen na 2 minilekce, které jsou vzájemně provázané. Předmětem zájmu 1. minilekce jsou zejména významné historické i současné události, vybrané vzhledem k velké šíři tématu tak, aby v omezeném prostoru modulu umožnily žákům pochopit problémy, vztahy a rozmanitost uspořádání současného světa včetně geopolitických rysů. V této části se také věnuje modul ohniskům konfliktů s přímým dopadem na současné rozdělení světa. Příklady konfliktů jsou voleny především z dějin 20. a 21. století s výraznými dopady na aktuální dění, zejména v oblasti politiky, ekonomiky a lidského soužití. Na tento obsah navazuje druhá minilekce, která se zaměřuje na mezinárodní integraci obecně i z pohledu zapojení ČR do významných integračních aktivit. V této části by měl žák získat povědomí o funkci a fungování mezinárodních organizací a rozvíjet schopnost

kriticky přistupovat k informacím o nich. Žák si uvědomí i praktické dopady fungování mezinárodních organizací na život člověka v jeho různých aspektech. Úkolem modulu je problémy nejen konstatovat, ale zejména podporovat u žáků zainteresovanost na nich a schopnost zapojovat se do jejich řešení tam, kde to je možné, svými každodenními rozhodnutími na úrovni jednotlivce.

1. minilekce

- historické kořeny vzniku a rozpadu koloniálního systému;
- vznik a vývoj velmocí, vliv koncentrace bohatství a vymezení rozvojových zemí;
- konflikty (vátky) ve společnosti, které vedly k současnému rozdělení světa a Evropy, studená válka;
- civilizační sféry a vliv různosti kulturních hodnot při rozdělování světa;
- různost postoje států, jednotlivců i skupin obyvatelstva z hlediska jejich geopolitických, ekonomických a kulturních zájmů;
- současný stupeň nerovnoměrnosti světa v rozložení zdrojů, moci, bohatství jako výsledek minulého vývoje společnosti;
- vůdci a diktátoři současného světa v pohledu základních politických ideologií států;
- současný statut ČR v pohledu moderních dějin státu a společensko-politických změn; postavení ČR v Evropě a ve světě;
- vztahy ČR se sousedními státy;

2. minilekce

- stupně a důvody mezinárodní integrace;
- evropská integrace, Pařížská smlouva ESUO (1951), EHS, EURATOM, EU a Maastricht, vstup ČR do EU Lisabonská smlouva;
- mezinárodní ekonomické integrace WTO, MMF, WB, OPEC, OECD a zapojení ČR;
- OSN (1945), hlavní poslání, význam v současných konfliktech, ČR do NATO 12. 3. 1999;
- spolehlivost informačních zdrojů;
- četba informací s porozuměním

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou;
- samostatné získávání a k efektivní využívání informací z různých zdrojů podle dostupnosti při tvůrčích činnostech, ve výuce nebo v praktickém životě;
- orientace v učebnicích a dalších učebních materiálech, vhodné zpracování a systematické ukládání nabytých informací v rámci 1. minilekce;
- úlohy z reálného života a vedení žáků k tomu, aby si sami pokládali otázky a hledali odpovědi na problematiku mezinárodní integrace a zejména integrace evropské (EU a vliv na život občana v ČR);
- umožňovat žákům obhájit vlastní názor a postoj k problematice globální a evropské integrace na pozadí právě probíhajících událostí (politických, ekonomických, vojenských, sociálních aj.);
- diskuse o vlivu velmocí v odraze historických událostí a civilizačních sfér; současní vůdci a diktátoři ovlivňující bezprostředně náš život a současný statut ČR z pohledu světa;
- práce s videodokumentem o vybraném problému zapadajícím do kontextu rozmanitosti světa (např. získávání odpovědí z dokumentu do pracovního listu);
- hodnocení žákovských prací na téma vlivu mezinárodní integrace, využívající sebehodnocení žáků;
- zapojování žáků do výkladu a organizace hodin, žáci si připravují zajímavým způsobem části výkladu na téma Evropská unie a prezentují ho svým spolužákům;
- předkládání námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů v souvislosti se současnými konflikty v rámci možností mezinárodní integrace (ekonomika, obrana, zdravotnictví);
- prostřednictvím základních komunikačních dovedností pomáhat žákům hledat cestu k vytváření příležitosti k rozvíjení pozitivních interakčních vztahových dovedností pro život v rozmanitém světě, který se stále více globalizuje;
- nabízet dostatek příležitostí využívat informační a komunikační prostředky k zapojení se do sdiskusí o výhodách i problémech mezinárodní integrace;

- práce ve skupinách na projektování řešení konkrétních problémů vlivu velmocí na život v ostatních státech světa (analýza problému, návrh a prezentování řešení); v rámci skupinové práce charakterizovat a následně prezentovat dobré i nebezpečné příklady;
- individuální (případně skupinové) projekty s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou (např.: zdokumentování kulturních rozmanitostí světa) - téma projektu stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu;
- 1. minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů historické podmíněnosti a vývoje velmocí, od koloniálního systému až po měnící se současnost);
- 2. minilekce zaměřené na souhrn charakteristických rysů mezinárodní integrace v pohledu současných problémů občana ČR (EU a závazné normy, ekonomika a volný pohyb osob-uprchlíci, ekologie a energetika aj.);
- ačkoliv je v rámci zaměření vzdělávacího programu jistá míra faktografie nezbytná, v modulu se zaměřit na současné rozdíly světa, které se bezprostředně dotýkají občanů ČR, a především na prakticky orientované činnosti směřující k dovednostem žáka řešit aktuální problémy a životní situace.

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh;	100	Porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	10 %
Sumativní - samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace / jiné aktivní činnosti žáka	100	kompetence občanská, komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu / výsledky jiných aktivních činností žáka	80 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

85–100	1
70–84	2
55–69	3
40–54	4
0–39	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

<https://edu.ceska televize.cz/predmet/dejepis?stupen=stredni-skola>
<https://edu.ceska televize.cz/predmet/dejepis?tema=moderni-doba-svetove-dejiny>
<http://www.oecd.org/>
<http://www.osn.cz/>
<http://www.osn.cz/charta-osn/>
<http://www.un.org/en/sc/>
<http://www.nato.int/>

MOUDRÝ, M.: *Občanský a společenskovední základ – Politologie, Člověk v mezinárodním prostředí*. Prostějov: Computer Media 2023, ISBN 978-80-7402-482-5

TOMEŠ, J., FESTA, D., NOVOTNÝ, J., a kol.: *Konflikt světů a svět konfliktů*. Praha: P3K 2007, ISBN 978-80-87186-22-0

EMMERT, F.: *Odmaturuj ze společenských věd*. Brno: Didaktis, 2004. ISBN 80-86285-68-5.

4. Poznámky